

Wederhoor Erasmus Universiteit

Beste heer De Wilde,

Onlangs hebben we bij Nieuwsuur gepubliceerd over de heimelijke financiering van een leerstoel van UvA-hoogleraar Hein Vermeulen. Een link van dit artikel is hier te vinden: <https://nos.nl/nieuwsuur/collectie/13896/artikel/2426919-hoogleraar-uva-neemt-ontslag-na-heimelijke-constructie-met-vastgoedlobby>. Ons onderzoek naar nevenbelangen binnen de academische wereld is nog niet afgerond.

Het brengt ons bij Nieuwsuur op vragen voor alle vakgroepen Belastingrecht bij de universiteiten over de externe financiering van leerstoelen. Ook voor u als vakgroepvoorzitter bij de Erasmus Universiteit heb ik enkele vragen:

- **Zijn er bij uw vakgroep de afgelopen vijf jaar leerstoelen (geweest) die - gedeeltelijk of volledig - extern werden gefinancierd?**
- **Zo ja, om welke leerstoelen van welke personen gaat het, en wie was de directe - en indien van toepassing: de indirecte – financier?**

Bij voorbaat dank voor uw antwoorden!

Met vriendelijke groeten,

Yoeri Vugts
redacteur

Reactie Erasmus Universiteit

Geachte heer Vugts,

Bedankt voor uw e-mail van afgelopen vrijdag en uw verzoek.

Ja, in de periode die u noemt zijn ter zake van de vakgroep Belastingrecht Erasmus School of Law (m.i.v. 1 januari 2022: Department Law & Tax ESL) extern gefinancierde leerstoelen gevestigd en gevestigd geweest. Over de financiering van deze leerstoelen is de vakgroep transparant. Het betreft de volgende leerstoelen, leerstoelhouders en leerstoelfinancieringen:

1. Bijzondere leerstoel Heffingen van lokale overheden (looptijd: tot en met 31 december 2023). De huidige leerstoelhouder is professor Arjen Schep (m.i.v. 1 januari 2020). Schep volgde professor Jan Monsma op die in 2020 met pensioen ging. Schep staat in dienstbetrekking bij de Erasmus Universiteit Rotterdam en is aangesteld bij het fiscale departement. Daarnaast staat Schep in dienstbetrekking bij Stichting J.H. Christiaanse van waaruit de bijzondere leerstoel en het onderzoek van de leerstoel wordt gefinancierd (sinds 1992). De stichting verenigt een aantal grote gemeenten en gemeentelijke samenwerkingsverbanden. Het (onbezoldigde) bestuur van Stichting J.H. Christiaanse bestaat naast vertegenwoordigers van Erasmus School of Law en Erasmus School of Economics uit vertegenwoordigers van de gemeenten Amsterdam, Rotterdam en Den Haag, van Gemeentebelastingen en Basisregistratie Drechtsteden (GBD) en de Landelijke Vereniging voor Belastingen van Lokale overheden (LVLB). Het onderzoek op het terrein van de lokale

heffingen dat vanuit Stichting J.H. Christiaanse en de achterliggende partners (genoemde gemeenten) wordt gefinancierd, wordt binnen de fiscale vakgroep door bij de vakgroep aangestelde medewerkers uitgeoefend vanuit het Erasmus Studiecentrum voor Belastingen van Lokale overheden (ESBL), een onzelfstandig onderdeel binnen de vakgroep. ESBL verricht dit onderzoek zowel op eigen initiatief als in opdracht van derden (opdrachtgevers zijn doorgaans maar niet uitsluitend overheden). De leerstoelhouder is tevens wetenschappelijk directeur van ESBL. De Erasmus Universiteit Rotterdam belast de loonkosten van de aan ESBL verbonden bij de vakgroep aangestelde medewerkers door aan Stichting J.H. Christiaanse. De leerstoelhouder verricht ook onderwijswerkzaamheden ten behoeve van het bachelor- en masteronderwijs dat vanuit het fiscale departement wordt aangeboden.

2. Bijzondere leerstoel Belastingheffing van multinationale ondernemingen in een globaliserende wereld (looptijd: tot en met 1 augustus 2021). Deze bijzondere leerstoel is na omloop van de termijn opgeheven. Houder van deze bijzondere leerstoel was professor Reinout Kok. Professor Kok is thans bij de vakgroep benoemd op een gewone leerstoel. Kok staat in dienstbetrekking bij de Erasmus Universiteit Rotterdam en is aangesteld bij het fiscale departement. De financiering van het onderzoek van de bijzondere leerstoel liep vanaf de vestiging tot aan de opheffing vanuit Stichting Fiscaal Recht Erasmus Universiteit Rotterdam (FREUR) (2013-2021). Stichting FREUR betaalt geen loon aan de leerstoelhouder. Het bestuur van Stichting FREUR (onbezoldigd) wordt gevormd door professor Guido de Bont en ondergetekende (Maarten de Wilde). EY is, in uw woorden, de indirecte financier van het onderzoek dat onder de verantwoordelijkheid van de leerstoelhouder is/wordt verricht. Met de verkregen middelen is/wordt uitsluitend promotieonderzoek en wetenschappelijk onderzoek gefinancierd van aan het departement verbonden promovendi en onderzoekers dat onder de begeleiding van de leerstoelhouder is/wordt verricht. De bestuurders van FREUR (incl. voorgangers) zijn niet aan EY gelieerd (geweest). De leerstoelhouder verricht ook onderwijswerkzaamheden ten behoeve van het bachelor- en masteronderwijs dat vanuit het fiscale departement wordt aangeboden.
3. Bijzondere leerstoel Internationaal en Europees douanerecht (looptijd: tot en met 1 augustus 2021). Deze bijzondere leerstoel is na omloop van de termijn opgeheven. Houder van deze bijzondere leerstoel was professor Walter de Wit. Professor De Wit is thans bij de vakgroep benoemd op een gewone leerstoel. De Wit staat in dienstbetrekking bij de Erasmus Universiteit Rotterdam en is aangesteld bij het fiscale departement. De financiering van het onderzoek van de bijzondere leerstoel liep vanaf de vestiging tot aan de opheffing vanuit Stichting Fiscaal Recht Erasmus Universiteit Rotterdam (FREUR) (2013-2021). Stichting FREUR betaalt geen loon aan de leerstoelhouder. Het bestuur van Stichting FREUR (onbezoldigd) wordt gevormd door professor Guido de Bont en ondergetekende (Maarten de Wilde). EY is, in uw woorden, de indirecte financier van het onderzoek dat onder de verantwoordelijkheid van de leerstoelhouder is/wordt verricht. Met de verkregen middelen is/wordt uitsluitend promotieonderzoek en wetenschappelijk onderzoek gefinancierd van aan het departement verbonden promovendi en onderzoekers dat onder de begeleiding van de leerstoelhouder is/wordt verricht. De bestuurders van FREUR (incl. voorgangers) zijn niet aan EY gelieerd (geweest). De leerstoelhouder verricht ook onderwijswerkzaamheden ten behoeve van het masteronderwijs dat vanuit het fiscale departement wordt aangeboden.
4. Bijzondere leerstoel Internationaal beleid en fiscale autonomie (looptijd: tot en met 1 maart 2020). Deze bijzondere leerstoel is na omloop van genoemde termijn opgeheven. Leerstoelhouder was professor Arnaud de Graaf. De Graaf staat in dienstbetrekking bij de Erasmus Universiteit Rotterdam en is aangesteld bij het fiscale departement. De financiering van het onderzoek van de bijzondere leerstoel liep vanaf de vestiging tot aan de

opheffing vanuit Stichting Fiscaal Recht Erasmus Universiteit Rotterdam (FREUR) (2013-2021). Stichting FREUR betaalt geen loon aan de leerstoelhouder. Het bestuur van Stichting FREUR (onbezoldigd) wordt gevormd door professor Guido de Bont en ondergetekende (Maarten de Wilde). Het Ministerie van Financiën en Stichting Bovano zijn, in uw woorden, de indirecte financiers van het onderzoek dat onder de verantwoordelijkheid van de leerstoelhouder is verricht. Met de verkregen middelen is uitsluitend promotieonderzoek en wetenschappelijk onderzoek gefinancierd van aan het departement verbonden promovendi en onderzoekers dat onder de begeleiding van de leerstoelhouder is verricht. De bestuurders van FREUR (incl. voorgangers) zijn niet aan het Ministerie van Financiën en/of Stichting Bovano gelieerd (geweest). Het ministerie stelde de leerstoelhouder ten behoeve van de bijzondere leerstoel gedurende de periode 1 dag per week ter beschikking aan de faculteit en de salariskosten voor deze dag per week kwamen gedurende de periode voor rekening van het ministerie. De leerstoelhouder verricht ook onderwijswerkzaamheden ten behoeve van het masteronderwijs dat vanuit het fiscale departement wordt aangeboden.

5. Bijzondere leerstoel Indirecte Belastingen (looptijd: tot en met 1 november 2022). Houder van deze bijzondere leerstoel is professor Madeleine Merckx. Merckx staat in dienstbetrekking bij de Erasmus Universiteit Rotterdam en is aangesteld bij de fiscaaljuridische vakgroep van Erasmus School of Law en verricht tevens werkzaamheden voor de fiscaaleconomische vakgroep van Erasmus School of Economics. De bijzondere leerstoel en het onderzoek van de leerstoel worden gefinancierd door Stichting Europese Fiscale Studies (vanaf de vestiging van de leerstoel tot en met jaareinde 2021) / Europese Fiscale Studies BV (vanaf begin 2022 tot en met 1 november 2022). Met ingang van 1 januari 2022 is Stichting Europese Fiscale Studies omgezet in een kapitaalvennootschap (Europese Fiscale Studies BV) en ondergebracht onder EUR Holding waarvan de aandelen in handen zijn van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Stichting EFS / EFS BV is een academische samenwerking (postmasteronderwijs, onderzoek) van de beide fiscale vakgroepen, en ingebed in de organisatiestructuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam (volledigheidshalve, zowel stichting als kapitaalvennootschap). Het bestuur van EFS BV (onbezoldigd) wordt gevormd door professor Peter Kavelaars en ondergetekende (Maarten de Wilde). EFS is de directe en indirecte financier van het onderzoek dat de leerstoelhouder verricht en dat onder de begeleiding van de leerstoelhouder wordt verricht. De Erasmus Universiteit Rotterdam belast de loonkosten van de leerstoelhouder door aan Stichting EFS / EFS BV. De leerstoelhouder verricht ook onderwijswerkzaamheden ten behoeve van het bachelor- en masteronderwijs dat vanuit de beide fiscale vakgroepen wordt aangeboden. De vakgroep en de faculteit zijn voornemens deze bijzondere leerstoel na omloop van genoemde termijn om te vormen naar een gewone leerstoel. Dit proces loopt thans.

De genoemde leerstoelhouders zijn alle in deeltijd als hoogleraar aan de vakgroep verbonden. Voor een overzicht van de nevenwerkzaamheden (bezoldigd/onbezoldigd) van de medewerkers van de vakgroep verwijs ik u graag naar het [nevenwerkzaamhedenregister](#) van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Volledigheidshalve, De Wit en Kok, bijvoorbeeld, zijn partner bij EY en Merckx is partner bij BDO. Maarten de Wilde is naast zijn dienstverband bij de universiteit onder meer verbonden aan PwC. Mocht u interesse hebben in het onderzoek dat vanuit het fiscale departement (vanzelfsprekend onafhankelijk) wordt verricht, verwijs ik u graag naar onze [webpagina](#) daarover en onze [jaarverslagen](#).

Hopelijk heb ik u hiermee van dienst kunnen zijn. Mocht u naar aanleiding van deze e-mail nog vragen of opmerkingen hebben, dan vernemen wij deze uiteraard graag.

Met vriendelijke groet,

Rateb Abawi

Vervolgvragen Nieuwsuur

Beste heer Abawi en De Wilde,

Vriendelijk dank voor de uitgebreide antwoorden. Naar aanleiding hiervan heb ik enkele vervolgvragen. Die komen eigenlijk per leerstoelhouder overeen. Ter inleiding enkele algemene vragen.

- Heeft de EUR mijn vragen beantwoord specifiek ten aanzien van bijzondere leerstoelen, of heeft u bij de beantwoording ook gekeken naar indirecte externe financieringen van gewone leerstoelen?

- Kunt u per bijzondere leerstoel uit onderstaande beantwoording aangeven uit welke personen de benoemingsadviescommissie bestond?

- Kunt u per bijzondere leerstoel uiteenzetten welke bedragen door de externe financiers werden bijgedragen aan de leerstoel?

Kok en De Wit

- De heer Kok en de heer De Wit zijn beiden werkzaam voor EY. Zij zijn beiden aangesteld op een leerstoel (deels) gefinancierd door EY. In hoeverre heeft het dienstverband van de twee hoogleraren bij EY invloed gehad op de aanstelling van Kok en De Wit op de bijzondere leerstoel?

- Stond bij de werving van een hoogleraar voor de door EY gesponsorde leerstoel vooraf vast dat een medewerker van EY de leerstoel zou moeten bekleden?

- Op welke wijze heeft EUR transparant vermeld dat er sprake was van financiering door EY?

- Waarom vermeldt EUR in berichten in het Erasmus Magazine niets over de financiering van de leerstoelen door EY?

- Wordt de inmiddels gewone leerstoel van De Wit op dit moment door (een) externe financier(s) ondersteund?

De Graaf

- De heer De Graaf is werkzaam voor het ministerie van Financiën. Zijn leerstoel werd ook (deels) gefinancierd door het ministerie. In hoeverre is zijn dienstverband bij het ministerie van invloed geweest op de aanstelling van De Graaf op deze bijzondere leerstoel?

- Stond bij de werving van een hoogleraar voor de door het ministerie van Financiën gesponsorde leerstoel vooraf vast dat een medewerker van het ministerie de leerstoel zou moeten bekleden?

- Wat is stichting Bovano?

- Op welke wijze heeft EUR transparant vermeld dat er sprake was van financiering door het Ministerie van Financiën en stichting Bovano?

Merckx

- Waarom is gekozen voor financiering via de Stichting EFS / EFS B.V.?

- Welke partij of partijen financier(d)en Stichting EFS / EFS B.V.?

Transparantie

- Is bij alle in de uw email genoemde bijzondere leerstoel sprake geweest van open werving? Zo ja, kunt u dit toelichten? Zo nee, waarom niet?

- Uit steekproeven van publicaties van de hoogleraren blijkt dat de financiering van hun leerstoel door derden (EY, Ministerie van Financiën en stichting Bovano, stichting Europese Fiscale Studies B.V. / EFS B.V.) niet genoemd wordt in publicaties. Is de Erasmus Universiteit zich daarvan bewust? Wat vindt de EUR hiervan?

Zou u de antwoorden op mijn vragen uiterlijk dinsdag om 14:00 uur met mij kunnen delen?

Mocht u vragen hebben, dan kunt u mij uiteraard bereiken via onderstaand telefoonnummer. Bij voorbaat dank.

Met vriendelijke groeten,

Yoeri Vugts
Nieuwsuur

Reactie Erasmus Universiteit

Geachte heer Vugts,

Bedankt voor uw e-mail van afgelopen zondag en voor uw aanvullende vragen.

De gewone leerstoelen binnen de vakgroep Belastingrecht Erasmus School of Law (m.i.v. 1 januari 2022: Department Law & Tax Erasmus School of Law) worden door de Erasmus Universiteit Rotterdam gefinancierd. Daar is geen sprake van directe of indirecte externe leerstoelfinancieringen.

U vraagt ons een en ander per bijzondere leerstoel nader uiteen te zetten. Graag berichten wij u als volgt:

1. Bijzondere leerstoel Heffingen van lokale overheden. Aan de benoeming in 2020 van professor Schep (en zijn voorgangers) is een (open) sollicitatie- en benoemingsadviesprocedure voorafgegaan. De benoemingsadviescommissie bij deze leerstoel bestond uit hoogleraren van binnen en buiten de Erasmus Universiteit Rotterdam en een studentlid van Erasmus School of Law (allen stemgerechtigde commissieleden). De benoemingsadviescommissie werd voorgezeten door de decaan van de faculteit (stemgerechtigd commissielid). Een facultair stafmedewerker was secretaris. Geen van de, in uw woorden, (achterliggende) financiers was stemgerechtigd lid van de benoemingsadviescommissie. Een vertegenwoordiger van het bestuur van Stichting J.H. Christiaanse was adviserend niet-stemgerechtigd lid van de benoemingsadviescommissie. Voorts was een van de docenten van het fiscale departement adviserend niet-stemgerechtigd lid. De vijf (eerdergenoemde) partners dragen via Stichting J.H. Christiaanse gedurende de benoemingstermijn (vier jaar) ieder €20.000 per jaar gedurende een financieringstermijn van vier jaar bij aan de financiering van de leerstoel en het onderzoek van de leerstoel. Genoemde financiering van het onderzoek dat vanuit het Erasmus Studiecentrum voor Belastingen van Lokale overheden (ESBL) wordt verricht, is in het jaar tussen het emeritaat van de vorige leerstoelhouder, professor Monsma, en de benoeming van Schep eenmalig gedurende een overbruggingsperiode van een jaar verlengd. Verder wordt ESBL uit contractonderzoek gefinancierd en uit langlopende dienstverleningsovereenkomsten met twee van de partners (gemeente Amsterdam,

Gemeentebelastingen en Basisregistratie Drechtsteden). Na omloop van iedere benoemingstermijn wordt bezien of de leerstoel, het onderzoek, de financiering, de omvang daarvan en de benoeming daarop van de leerstoelhouder wordt gecontinueerd. Over de vestiging en daarmee de financiering van de leerstoel vanwege Stichting J.H. Christiaanse is transparantie betracht (<https://www.eur.nl/esl/nieuws/arijen-schep-benoemd-tot-bijzonder-hoogleraar-heffingen-van-lokale-overheden-erasmus-school-law>; <https://www.eur.nl/esl/research/our-research/research-centres/erasmus-studiecentrum-voor-belastingen-van-lokale-overheden>). Schep vermeldt zijn verbondenheid aan het studiecentrum in zijn publicaties.

1. Bijzondere leerstoel Belastingheffing van multinationale ondernemingen in een globaliserende wereld. Aan de benoeming in 2013 van professor Kok is een (open) sollicitatie- en benoemingsadviesprocedure voorafgegaan. De benoemingsadviescommissie bij deze leerstoel bestond uit hoogleraren van binnen en buiten de Erasmus Universiteit Rotterdam en een studentlid van Erasmus School of Law (allen stemgerechtigd commissielid). De benoemingsadviescommissie werd voorgezeten door de decaan van de faculteit (stemgerechtigd commissielid). Een facultair stafmedewerker was secretaris. Een vertegenwoordiger van het bestuur van EY was adviserend niet-stemgerechtigd lid. Uw vraag beantwoordend: het stond niet vooraf vast dat een kandidaat, verbonden aan de, in uw woorden, achterliggende financier, op de leerstoel zou worden benoemd. De achterliggende financier droeg via Stichting FREUR gedurende de benoemingstermijnen (twee benoemingstermijnen van ieder vier jaar; 2013-2021) €50.000 per jaar gedurende twee financieringstermijnen van ieder vijf jaar bij aan de aanstelling van promovendi aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Het betrof derhalve kosten van promovendi en niet de salariskosten van de leerstoelhouder. Na omloop van de benoemingstermijn is bezien of de leerstoel, het onderzoek, de financiering van promovendi, de omvang daarvan en de benoeming daarop van de leerstoelhouder zouden worden gecontinueerd. Over de vestiging en daarmee de financiering van de leerstoel vanwege Stichting FREUR is transparantie betracht (<http://etld.blogspot.com/2013/09/prof-reinout-kok-en-prof-walter-de-wit.html>, en zie bijlage; de communicatiewebsite van de EUR gaat niet verder terug dan tot 2015). Kok vermeldt zijn verbondenheid aan EY in zijn publicaties. Ter zake van de huidige, gewone, leerstoel van Kok is hij bij de Erasmus Universiteit Rotterdam in dienst.
1. Bijzondere leerstoel Internationaal en Europees douanerecht. Aan de benoeming in 2013 van professor De Wit is een (open) sollicitatie- en benoemingsadviesprocedure voorafgegaan. De benoemingsadviescommissie bij deze leerstoel bestond uit hoogleraren van binnen en buiten de Erasmus Universiteit Rotterdam en een studentlid van Erasmus School of Law (allen stemgerechtigd commissielid). De benoemingsadviescommissie werd voorgezeten door de decaan van de faculteit (stemgerechtigd commissielid). Een facultair stafmedewerker was secretaris. Een vertegenwoordiger van het bestuur van EY was adviserend niet-stemgerechtigd lid. Uw vraag beantwoordend: het stond niet vooraf vast dat een kandidaat, verbonden aan de, in uw woorden, achterliggende financier, op de leerstoel zou worden benoemd. De achterliggende financier droeg via Stichting FREUR gedurende de benoemingstermijnen (twee benoemingstermijnen van ieder vier jaar; 2013-2021) €50.000 per jaar gedurende twee financieringstermijnen van ieder vijf jaar bij aan de aanstelling van promovendi aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Het betrof derhalve kosten van promovendi en niet de salariskosten van de leerstoelhouder. Na omloop van de benoemingstermijn is bezien of de leerstoel, het onderzoek, de financiering van promovendi, de omvang daarvan en de benoeming daarop van de leerstoelhouder zouden worden gecontinueerd. Over de vestiging en daarmee de financiering van de leerstoel vanwege Stichting FREUR is transparantie betracht (zie <http://etld.blogspot.com/2013/09/prof-reinout-kok-en-prof-walter-de-wit.html>, <https://www.taxlive.nl/nl/documenten/nieuws/esl->

[praat-met-prof-mr-dr-walter-de-wit/](#), en zie bijlage; de communicatiewebsite van de EUR gaat niet verder terug dan tot 2015). De Wit vermeldt zijn verbondenheid aan EY in zijn publicaties. Ter zake van de huidige, gewone, leerstoel van De Wit is hij bij de Erasmus Universiteit Rotterdam in dienst.

1. Bijzondere leerstoel Internationaal beleid en fiscale autonomie. Aan de benoeming in 2012 van professor De Graaf is een (gesloten) sollicitatie- en benoemingsadviesprocedure voorafgegaan. De benoemingsadviescommissie bij deze leerstoel bestond uit hoogleraren van binnen en buiten de Erasmus Universiteit Rotterdam, een vertegenwoordiger van het Ministerie van Financiën, een vertegenwoordiger van Stichting Bovano en een studentlid van Erasmus School of Law (allen stemgerechtigd commissielid). De benoemingsadviescommissie werd voorgezeten door de voorzitter van de capgroep Belastingrecht Erasmus School of Law, tevens voorzitter van Stichting FREUR (stemgerechtigd commissielid). Een facultair stafmedewerker was secretaris. Uw vraag beantwoordend: het stond niet vooraf vast dat de kandidaat, verbonden aan de, in uw woorden, achterliggende financier, op de leerstoel zou worden benoemd. Het Ministerie van Financiën droeg via Stichting FREUR gedurende de eerste benoemingstermijn (benoemingstermijn van vier jaar) €25.000 per jaar gedurende een financieringstermijn van vijf jaar bij aan de financiering van onderzoekskosten van aan de Erasmus Universiteit Rotterdam te verbinden promovendi. Stichting Bovano droeg via Stichting FREUR gedurende dezelfde benoemingstermijn €50.000 per jaar gedurende een financieringstermijn van vier jaar bij aan de financiering van onderzoekskosten van aan de Erasmus Universiteit te verbinden promovendi. Het betrof derhalve kosten van promotieonderzoek en niet de salariskosten van de leerstoelhouder. Stichting Bovano voldeed de bijdragen in 2012 en 2013 versneld. Volgens de bij de Kamer van Koophandel beschikbare gegevens is Stichting Bovano (activiteiten: steunfondsen) op 30 december 2013 uitgeschreven uit het handelsregister. Het ministerie stelde de leerstoelhouder ten behoeve van de leerstoel gedurende de volledige benoemingstermijn (2012-2020; nb. in vorige e-mail abusievelijk 2013-2021) één dag per week ter beschikking aan de faculteit en de salariskosten voor deze dag per week kwamen gedurende de periode voor rekening van het ministerie (eerste termijn) respectievelijk de Belastingdienst (tweede termijn). Na omloop van de benoemingstermijn is bezien of de leerstoel en de benoeming van de leerstoelhouder daarop zou worden gecontinueerd. Over de vestiging en daarmee de financiering van de leerstoel vanwege Stichting FREUR is transparantie betracht (zie bijlage; de communicatiewebsite van de EUR gaat niet verder terug dan tot 2015). De Graaf vermeldde zijn verbondenheid aan het ministerie in zijn publicaties.
1. Bijzondere leerstoel Indirecte Belastingen. Aan de benoeming in 2018 van professor Merx is een (open) sollicitatie- en benoemingsadviesprocedure voorafgegaan. De benoemingsadviescommissie bij deze leerstoel bestond uit hoogleraren van binnen en buiten de Erasmus Universiteit Rotterdam en een studentlid van Erasmus School of Law (allen stemgerechtigde commissieleden). De benoemingsadviescommissie werd voorgezeten door de decaan van de faculteit. Stichting EFS / EFS BV (EFS, Erasmus University Rotterdam) maakt sinds de oprichting, ruim 30 jaar geleden, als academisch onderwijs- en onderzoeksinstituut integraal deel uit van de organisatiestructuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Het bestuur van Stichting EFS bestond sinds de oprichting tot de recente omzetting in een kapitaalvennootschap volledig uit hoogleraren van de fiscaaljuridische vakgroep van Erasmus School of Law en de fiscaaleconomische vakgroep van Erasmus School of Economics. Het bestuur van EFS BV wordt thans gevormd door een hoogleraar van de fiscaaljuridische vakgroep van Erasmus School of Law (Maarten de Wilde) en een hoogleraar van de fiscaaleconomische vakgroep van Erasmus School of Economics (Peter Kavelaars). Financiering van de leerstoel bij de Erasmus Universiteit Rotterdam op het terrein van de indirecte belastingen, een vakgebied in ontwikkeling, past in de doelstelling van EFS ('het

bevorderen en uitvoeren van wetenschappelijk onderwijs en onderzoek met betrekking tot de implicaties van internationaal recht, in het bijzonder het recht van de Europese Unie, op nationale belastingstelsels, en voorts al hetgeen in de ruimste zin met een en ander verband houdt, daartoe behoort en/of daartoe bevorderlijk kan zijn') en draagt bij aan een positieve uitstraling van de activiteiten van de beide vakgroepen en van EFS. EFS heeft geen achterliggende financiers, sponsoren of donateurs. EFS behaalt haar inkomsten uit het verzorgen van postacademisch onderwijs. EFS financiert daarmee de andere academische activiteiten die worden verricht, zoals congressen, seminars en de bijzondere leerstoel Indirecte Belastingen. EFS draagt gedurende de benoemingstermijn (vier jaar) de cao-conforme brutoloonkosten van de leerstoelhouder (ongeveer €50.000 per jaar incl. (pensioen)premies, werkgeverslasten). Thans wordt bezien of de leerstoel, het onderzoek, de financiering en de omvang daarvan zullen worden gecontinueerd. Over de vestiging en daarmee de financiering van de leerstoel vanwege EFS is transparantie betracht (<https://www.eur.nl/esl/nieuws/prof-mr-dr-madeleine-merkx-benoemd-tot-bijzonder-hoogleraar-indirecte-belastingen>). Merkx vermeldt haar verbondenheid aan BDO in haar publicaties.

Hopelijk hebben wij u hiermee van dienst kunnen zijn. Mocht u naar aanleiding van deze e-mail nog vragen of opmerkingen hebben, dan vernemen wij deze uiteraard graag. Wij zouden graag in de gelegenheid worden gebracht voorafgaand aan eventuele publicatie een concept in te zien en daarop te reageren.

Met vriendelijke groet,

Rateb Abawi
Erasmus Universiteit Rotterdam – Sr. Woordvoerder

Maarten de Wilde
Erasmus School of Law, Department Law & Tax – Voorzitter

Vervolgvragen Nieuwsuur

Dag Rateb,

Bedankt voor jullie uitgebreide mail. Een en ander roept toch weer vragen op bij ons, die me brengen op de volgende vervolgvragen.

Ten aanzien van de bijzondere leerstoel 2 en 3:

- U schrijft dat de indirecte financiers niet de salariskosten financierden van de leerstoelhouder. Op welke wijze werden de leerstoelhouders dan betaald voor hun werkzaamheden aan de universiteit? Betrof het hier een om niet ter beschikking stelling door de werkgever van de leerstoelhouders, zijnde EY? Waarom is voor deze constructie gekozen en hoe verhoudt zich dat tot de onafhankelijkheid van de wetenschapper?
- Waarom had EY zitting in de benoemingsadviescommissie?
- U ontkent dat vooraf vaststond dat een EY-medewerker de leerstoel zou bekleden. Statistisch gezien lijkt het vrij onmogelijk dat van de 3 extern gefinancierde

leerstoelen (2x EY, 1x MinFin), telkens een kandidaat is uitgekozen die tevens werkzaam is voor de indirecte financier van de leerstoel. Hoe verklaart u dit?

- In publicaties is weliswaar te vinden dat de leerstoelhouders werkzaam waren voor EY, maar niet vermeld is dat de leerstoel financieel werd ondersteund (via stichting FREUR) door EY. Waarom is dit niet transparant vermeld?
- Vindt de EUR dat dit achteraf bezien wel transparant had moeten worden gemeld? Zo nee, waarom niet?

Ten aanzien van de bijzondere leerstoel 4:

- Waarom is gekozen voor een gesloten werving en hoe heeft deze plaatsgevonden?
- Had de vertegenwoordiger van het Ministerie van Financien stemrecht in de benoemingsadviescommissie?
- Waarom heeft de indirecte financier van de leerstoel zitting in de benoemingsadviescommissie?
- Het is mij uit uw antwoorden niet duidelijk geworden wat stichting Bovano is. Kunt u toelichten wat deze stichting is en waarom deze betrokken is bij de leerstoel? Heeft deze stichting enige link of relatie met het Ministerie van Financien?
- Waarom heeft de EUR de salariskosten van De Graaf voor zijn aanstelling bij de universiteit laten betalen door het ministerie van Financien? Erkent de EUR dat daarmee een directe afhankelijkheid is ontstaan van de wetenschapper in kwestie in relatie tot de financiering van diens onderzoek? Zo nee, waarom niet?
- De Graaf vermeldde weliswaar dat hij werkzaam was voor het ministerie van Financien, maar niet dat zijn leerstoel en onderzoek werd gefinancierd door het ministerie van Financien. Waarom is dit niet transparant vermeld?
- De Graaf vermeldde niet dat zijn leerstoelsalaris werd betaald door de Belastingdienst. Waarom is dit niet transparant vermeld?

En in algemene zin: de EUR verwijst op diens pagina over wetenschappelijke integriteit naar de [Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit](#). In passage 3.2. van de Gedragscode staat:

Maak als het onderzoek in opdracht uitgevoerd wordt en/of door derden wordt gefinancierd altijd duidelijk wie de opdrachtgever en/of financier is.

En in passage 3.4:

Wees open en volledig over de rol van externe belanghebbenden, opdrachtgevers, financiers, mogelijke belangenconflicten en relevante nevenwerkzaamheden.

- Erkent de EUR dat aan bovenstaande kernwaarden uit de gedragscode door de leerstoelhouders (2,3,4) niet is voldaan? Zo nee, waarom niet?

Zouden jullie mijn vragen uiterlijk zondag om 12:00 uur kunnen beantwoorden? Ik denk dat de meeste informatie naar aanleiding van de vorige vragenset voorhanden is bij de EUR.

Met vriendelijke groeten,
Yoeri Vugts

Reactie Erasmus Universiteit

Geachte heer Vugts,

Bedankt voor uw e-mail van afgelopen donderdagavond en voor uw nader aanvullende vragen.

U vraagt ons een en ander voor enige van betreffende bijzondere leerstoelen nader uiteen te zetten. Graag berichten wij u als volgt:

1. Bijzondere leerstoel Belastingheffing van multinationale ondernemingen in een globaliserende wereld. Aan de benoeming in 2013 van professor Kok is een open sollicitatieprocedure voorafgegaan. De leerstoelhouder werd voor zijn academische werkzaamheden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam niet door Stichting FREUR betaald en derhalve ook niet via Stichting FREUR door de, in uw woorden, achterliggende financier. Er ligt geen afspraak, niet met/tussen de Erasmus Universiteit Rotterdam en/of ook niet met/tussen Stichting FREUR en de, in uw woorden achterliggende financier, aangaande een, in uw woorden, om niet ter beschikking stellen van betrokken leerstoelhouder. Een benoemingsadvies wordt gegeven, ook in het onderhavige geval, door de stemgerechtigde leden van de benoemingsadviescommissie. Stemming vindt plaats, ook in het onderhavige geval, in afwezigheid van (eventuele) adviserend niet-stemgerechtigde leden. De decaan draagt, na instemming met het benoemingsadvies, betrokken kandidaat voor bij de College van Promoties. Dit college wordt gevormd door de decanen van de faculteiten van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Het College van Promoties draagt, na instemming met het advies, betrokken kandidaat voor bij het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Het College van Bestuur neemt, na instemming met het advies, het benoemingsbesluit. Het stond als gezegd niet vooraf vast dat een kandidaat, verbonden aan de, in uw woorden, achterliggende financier, op de leerstoel zou worden benoemd. Over de vestiging en daarmee de financiering van de leerstoel vanwege Stichting FREUR is als gezegd transparantie betracht.
1. Bijzondere leerstoel Internationaal en Europees douanerecht. Aan de benoeming in 2013 van professor De Wit is een open sollicitatieprocedure voorafgegaan. De leerstoelhouder werd voor zijn academische werkzaamheden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam niet door Stichting FREUR betaald en derhalve ook niet via Stichting FREUR door de, in uw woorden, achterliggende financier. Er ligt geen afspraak, niet met/tussen de Erasmus Universiteit Rotterdam en/of ook niet met/tussen Stichting FREUR en de, in uw woorden achterliggende financier, aangaande een, in uw woorden, om niet ter beschikking stellen van betrokken leerstoelhouder. Een benoemingsadvies wordt gegeven, ook in het onderhavige geval, door de stemgerechtigde leden van de benoemingsadviescommissie. Stemming vindt plaats, ook in het onderhavige geval, in afwezigheid van (eventuele) adviserend niet-stemgerechtigde leden. De decaan draagt, na instemming met het benoemingsadvies, betrokken kandidaat voor bij de College van Promoties. Dit college wordt gevormd door de decanen van de faculteiten van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Het College van Promoties draagt, na instemming met het advies, betrokken kandidaat voor bij het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Het College van Bestuur neemt, na instemming met het advies, het benoemingsbesluit. Het stond als gezegd niet vooraf vast dat een kandidaat, verbonden aan de, in uw woorden, achterliggende financier, op de leerstoel zou worden benoemd. Over de vestiging en daarmee de financiering van de leerstoel vanwege Stichting FREUR is als gezegd transparantie betracht.
1. Bijzondere leerstoel Internationaal beleid en fiscale autonomie. Aan de benoeming in 2012 van professor De Graaf is een gesloten sollicitatieprocedure voorafgegaan. De benoeming

van de leerstoelhouder is tot stand gekomen volgens de gebruikelijke, in dit geval, gesloten procedure voor benoeming van een leerstoelhouder op een zogenoemde netwerkleerstoel. Een benoemingsadvies wordt gegeven, ook in het onderhavige geval, door de stemgerechtigde leden van de benoemingsadviescommissie. De decaan draagt, na instemming met het benoemingsadvies, betrokken kandidaat voor bij de College van Promoties. Dit college wordt gevormd door de decanen van de faculteiten van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Het College van Promoties draagt, na instemming met het advies, betrokken kandidaat voor bij het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Het College van Bestuur neemt, na instemming met het advies, het benoemingsbesluit. Het stond als gezegd niet vooraf vast dat een kandidaat, verbonden aan de, in uw woorden, achterliggende financier, op de leerstoel zou worden benoemd. Over de vestiging en daarmee de financiering van de leerstoel vanwege Stichting FREUR is als gezegd transparantie betracht. Stichting Bovano is ten opzichte van de Erasmus Universiteit Rotterdam een derde partij (niet feitelijk en ook niet juridisch aan de Erasmus Universiteit gelieerd). Over derde partijen kan de Erasmus Universiteit Rotterdam geen uitspraken doen.

Op een leerstoel aan de Erasmus School of Law benoemde personen worden onafhankelijk op hun geschiktheid beoordeeld. Over hun wetenschappelijke arbeid leggen zij verantwoording af aan de decaan van de Erasmus School of Law. Zij leggen over hun wetenschappelijke arbeid geen verantwoording af aan anderen. De onderhavige gevallen vormen hierop geen uitzondering. Hopelijk hebben wij u hiermee van dienst kunnen zijn. Mocht u naar aanleiding van deze e-mail nog vragen of opmerkingen hebben, dan vernemen wij deze uiteraard graag. Wij zouden graag in de gelegenheid worden gebracht voorafgaand aan eventuele publicatie een concept in te zien en daarop te reageren.

Met vriendelijke groet,

Rateb Abawi
Erasmus Universiteit Rotterdam – Sr. Woordvoerder

Maarten de Wilde
Erasmus School of Law, Department Law & Tax – Voorzitter

Vervolmail Nieuwsuur

Dag Rateb,

Zoals zojuist besproken hebben we op veel vragen helaas geen antwoord verkregen. Je vertelde dat je onze werkwijze niet prettig vindt door de manier waarop wij vragen stellen en het feit dat jullie geen inzage krijgen in een artikel.

Daarover het volgende: iedere mail vanuit de EUR werd afgesloten met de mededeling dat jullie bij vragen graag van ons wilden vernemen. Dat hebben we ook gedaan. Jullie gaan inderdaad zelf over de beantwoording van vragen, maar wanneer essentiële vragen niet beantwoord worden door de universiteit – roept dat niet het beeld op waar jullie voor zeggen te staan: transparantie.

Ik heb vanwege de eenvoud het aantal vragen verminderd.

Ten aanzien van de bijzondere leerstoel 2 en 3:

- Werd het salaris van de bijzondere leerstoelhouder door de Erasmus Universiteit betaald?

- Heeft EY de bijzondere leerstoelhouder kosteloos ter beschikking gesteld voor de bijzondere leerstoel?
- Waarom had EY zitting in de benoemingsadviescommissie?
- In publicaties is weliswaar te vinden dat de leerstoelhouders werkzaam waren voor EY, maar niet vermeld is dat de leerstoel financieel werd ondersteund (via stichting FREUR) door EY. Waarom is dit niet transparant vermeld?

Ten aanzien van de bijzondere leerstoel 4:

- Waarom heeft de indirecte financier van de leerstoel zitting in de benoemingsadviescommissie?
- Waarom heeft de EUR de salariskosten van De Graaf voor zijn aanstelling bij de universiteit laten betalen door het ministerie van Financien? Erkent de EUR dat daarmee een directe afhankelijkheid is ontstaan van de wetenschapper in kwestie in relatie tot de financiering van diens onderzoek? Zo nee, waarom niet?

En in algemene zin: de EUR verwijst op diens pagina over wetenschappelijke integriteit naar de [Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit](#). In passage 3.2. van de Gedragscode staat:

Maak als het onderzoek in opdracht uitgevoerd wordt en/of door derden wordt gefinancierd altijd duidelijk wie de opdrachtgever en/of financier is.

En in passage 3.4:

Wees open en volledig over de rol van externe belanghebbenden, opdrachtgevers, financiers, mogelijke belangenconflicten en relevante nevenwerkzaamheden.

- Erkent de EUR dat aan bovenstaande kernwaarden uit de gedragscode door de leerstoelhouders (2,3,4) niet is voldaan? Zo nee, waarom niet?

Ik sta zeer open voor een telefoongesprek met de heer De Wilde, om inzicht te krijgen in de werkwijze van bijzondere leerstoelen en diens financiering bij de EUR.

Met vriendelijke groeten,
Yoeri Vugts

Reactie Erasmus Universiteit

Geachte heer Vugts,

Bedankt voor uw e-mail van maandagmiddag en voor uw nader aanvullende vragen.

U vraagt ons een en ander voor betreffende bijzondere leerstoelen nader uiteen te zetten. Graag berichten wij u als volgt:

- Bijzondere leerstoelen Belastingheffing van multinationale ondernemingen in een globaliserende wereld en Internationaal en Europees douanerecht. De benoeming van de leerstoelhouders in 2013 is tot stand gekomen volgens de gebruikelijke, in dit geval, open procedure voor benoeming op een bijzondere leerstoel. De Erasmus Universiteit Rotterdam betaalde de leerstoelhouders geen salaris, de leerstoelhouders hadden (en hebben) toegang tot de campus en de campusfaciliteiten (bibliotheek, e-mail, etc.). Er liggen als gezegd geen afspraken tussen de Erasmus Universiteit Rotterdam, Stichting FREUR en EY over een, in uw woorden, (kosteloze) terbeschikkingstelling door EY aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Het benoemingsadvies werd gegeven door de stemgerechtigde leden van de

benoemingsadviescommissie. Betrokken vertegenwoordiger van het bestuur van EY was geen stemgerechtigd lid. Over de financiële ondersteuning van het onderzoek van de leerstoel vanwege Stichting FREUR is transparantie betracht. Betrokken leerstoelhouders zijn thans benoemd op een gewone leerstoel.

- Bijzondere leerstoel Internationaal beleid en fiscale autonomie. De benoeming van de leerstoelhouder in 2012 is tot stand gekomen volgens de gebruikelijke, in dit geval, gesloten procedure voor benoeming op een bijzondere netwerkleerstoel. Het Ministerie van Financiën en de Belastingdienst waren bereid de leerstoelhouder gedurende de benoemingstermijn kosteloos voor een dag per week aan de Erasmus Universiteit Rotterdam ter beschikking te stellen.

U geeft aan dat wij essentiële vragen niet zouden willen beantwoorden en dat dit niet het beeld van transparantie oproept waar wij zeggen voor te staan. Wij herkennen ons daar niet in. In onze correspondentie zijn we uiterst transparant geweest. We hebben uw deadlines gerespecteerd en uw vragen voortvarend inhoudelijk beantwoord. Het betreft benoemingsprocedures van een decennium geleden. Vragen waarvan de beantwoording op juridische bezwaren zou kunnen stuiten (bijv. AVG) of die aangelegenheden betreffen van derden moesten wij onbeantwoord laten. We vertrouwen en rekenen erop dat u hiervoor begrip zult kunnen opbrengen.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Rateb Abawi
Erasmus Universiteit Rotterdam – Sr. Woordvoerder

Maarten de Wilde
Erasmus School of Law, Department Law & Tax – Voorzitter